

AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ DERS BİLGİ FORMU

Dersin Adı		Sağlık ve Hastalık Sosyolojisi							
Ders Kodu		SOS383		Ders Düzeyi		Lisans			
AKTS Kredi	4	İş Yüğü	96 (Saat)	Teori	2	Uygulama	0	Laboratuvar	0
Dersin Amacı		Hastalık, sağlık ve tıp konusunda bazı temel sosyolojik yaklaşımları tanıtmak. Amaç, hastalığın tanımı, hastalık tecrübesi ve hatta tedavisinin sadece fiziksel ve biyolojik yaklaşımlarla anlaşılamayacağını, sağlık konusundaki farklı sosyolojik yaklaşımlardan faydalanarak göstermektir. Ayrıca kapitalizm, sınıf ve eşitsizlikler bağlamında sağlık ve hastalık analiz edilip tartışılacaktır.							
Özet İçeriğı		Sağlık Sosyolojisinin Bir Disiplin Olarak Gelişimi; Hastalık Olgusu, Hastalığın Tarihi, Hastalığı Etkileyen Temel Faktörler; Hastalık-Sağlık ile Toplumsal, Kültürel, Ekonomik ve Siyasal Yapı İlişkisi; Toplumsal Sınıf ve Eşitsizlikler Bağlamında Sağlık ve Hastalık; Sağlık Kuramı (Teorik Yaklaşımlar); Türkiye’de sağlık sosyolojisi alanında yapılmış araştırma örnekleri ve bunların değerlendirilmesi.							
Staj Durum		Yok							
Öğretim Yöntemleri		Anlatım (Takrir), Tartışma, Örnek Olay							
Dersi Veren Öğretim Elemanı(ları)			Öğr. Gör. Mehmet ATİK						

Ölçme ve Değerlendirme Araçları

Araç	Adet	Oran (%)
Ara Sınav (Vize)	1	40
Dönem Sonu Sınavı (Final)	1	70

Ders Kitabı / Önerilen Kaynaklar

1	Belek, İlker (1998) Sağlık, Sınıf, Eşitsizlik. Sorun yayınları, 1. baskı
2	Belek, İlker (2001) “Sağlıkta Eşitsizlik/Kavramlar, Nedenler, Çözüm Politikaları”. Toplumbilim Dergisi Sayı 13, ss.59-70
3	Cirhinlioğlu, Zafer (2001) Sağlık Sosyolojisi. Nobel Yayın Dağıtım. Ankara.
4	Erbaydar, Tuğrul (2001) “Sağlık; Kimin için?” Toplumbilim Dergisi Sayı 13, ss.49-58
5	Ersoy, Tolga (1996) Tıp, Tarih, Metafor. Öteki Yayınevi, Ankara.
6	Fişek, Nusret (1983) Halk Sağlığına Giriş. Ankara: Hacettepe Üniv. Yayınları
7	Freud, S. (1971) Totem ve Tabu, (çev: N. Berkes), Remzi Kitabevi, İstanbul.
8	İllich, Ivan (1995) Sağlığın Gaspi. Ayrıntı Yayınları.
9	İnandı, Tacettin (1999) Sağlık Hakkı ve eşitsizlikler. Toplum ve Hekim Dergisi, cilt 14, sayı 5, ss.357-361
10	Kasapoğlu, Aytül (1999) Sağlık Sosyolojisi: Türkiye’den Araştırmalar. Sosyoloji Derneği Yayınları VI. Ankara.
11	Koçoğlu, F. (1998) Dünya’da ve Türkiye’de Sağlık. Cumhuriyet Üniv. Yayınları, Sivas.
12	Özçelik, Nurşen, A. (2002) Sağlık sosyolojisi; Kadın ve Kentleşme. Birey Yayıncılık
13	Öztek, Zafer (2001) Türkiye’de Sağlık Hizmetleri. Yeni Türkiye, sayı 39.
14	Tezcan, S. G. (2001) “Türkiyenin sağlık düzeyi ve bazı sağlık sorunları”, Yeni türkiye. 39.
15	Turner, B. (2001) Kapitalizm, Sınıf ve Hastalık. (çev.Aylin Dikmen) Toplumbilim, sayı 13, ss.109-118

Hafta	Haftalara Göre Ders Konuları	
1	Teorik	Derse Genel Giriş ve Tanıtım
2	Teorik	Sağlık Ve Hastalık Kavramlarının Genel Çerçevesi Ve Zaman İçindeki Değişimi
3	Teorik	Sağlığın Ve Hastalığın Biyomedikal Ve Sosyal Modelleri
4	Teorik	Sağlığa Sosyolojik Yaklaşımlar I
5	Teorik	Sağlığa Sosyolojik Yaklaşımlar II
6	Teorik	Sağlığın Ve Hastalığın Toplumdaki Dağılımı- Sağlık Ve Toplumsal Eşitsizlik I
7	Teorik	Sağlığın Ve Hastalığın Toplumdaki Dağılımı- Sağlık Ve Toplumsal Eşitsizlik II

8	Ara Sınav (Vize)	Ara Sınav
9	Teorik	Gündelik Yaşamın Tıbbileştirilmesi I
10	Teorik	Gündelik Yaşamın Tıbbileştirilmesi II
11	Teorik	Biyo-Etik (Canlı Etiği) Ve Toplumsal Tartışmalar I
12	Teorik	Biyo-Etik (Canlı Etiği) Ve Toplumsal Tartışmalar II
13	Teorik	Toplumda Beden: Bedene Sosyolojik Yaklaşım
14	Teorik	Risk Toplumu Ve Yeni Hastalık Rejimi
15	Teorik	Genel Değerlendirme
16	Dönem Sonu Sınavı (Final)	FİNAL SINAVI
17	Dönem Sonu Sınavı (Final)	FİNAL SINAVI

Dersin Öğrenme, Öğretme ve Değerlendirme Etkinlikleri Çerçevesinde İş Yükü Hesabı (Ortalama Saat)

Etkinlik	Adet	Ön Hazırlık	Etkinlik Süresi	Toplam İş Yükü
Kuramsal Ders	14	0	2	28
Ödev	1	14	1	15
Bireysel Çalışma	14	2	0	28
Ara Sınav	1	9	1	10
Dönem Sonu Sınavı	1	14	1	15
Toplam İş Yükü (Saat)				96
Yuvarla [Toplam İş Yükü (saat) / 25*] = AKTS Kredisi				4

*25 saatlik iş yükü 1 AKTS olarak kabul edilmektedir.

Dersin Öğrenme Çıktıları

1	Sağlık ve hastalığa biyolojik yaklaşımlarla sosyolojik (toplumsal inşacı) yaklaşım arasındaki farkı öğrenme
2	Sağlık ve hastalığın kültürel değerlerle ilişkisini kurabilme
3	Toplumsal eşitsizlikler bağlamında sağlık ve hastalığı tartışabilme
4	Farklı sağlık sistemleri hakkında bilgi sahibi olma
5	Küreselleşmenin devlet politikaları aracılığıyla sağlığa yansımalarını analiz edebilme.

Program Çıktıları (Hemşirelik Programı)

1	Bu program mezunları; Hemşirelik alanındaki temel ve güncel bilgileri içeren ders kitapları, uygulama araç gereçleri ve multimedya eğitim araç gereçleri ile diğer kaynaklarla desteklenen ileri düzeydeki kuramsal ve uygulamalı bilgilere sahiptir.
2	Hemşirelik alanındaki bilimsel bilgiye ulaşma, güncel literatürü izleme, değerlendirme ve uygulayabilme becerisine sahiptir.
3	Birey, aile ve toplumun sağlık bakım gereksinimlerini bütüncül yaklaşımla hemşirelik süreci doğrultusunda karşılar.
4	Toplumsal, bilimsel ve mesleki etik değerleri benimser.
5	Görev, hak ve sorumlulukları ile ilgili yasa, yönetmelik ve mesleki etik kurallarına uygun davranır.
6	Hemşirelik alanı ile ilgili sahip olduğu bilgi birikimini kullanarak bu alanda çalışan diğer meslek grupları ile işbirliği içinde sağlık ekibi üyesi olarak sorumluluk alır.
7	Kalite yönetimi ve süreçlerine uygun davranır ve bu süreçlere katılır.
8	Hemşirelik alanında edindiği ileri düzeydeki bilgi ve becerilere eleştirel yaklaşır
9	Yaşam boyu öğrenmeye ilişkin olumlu tutum geliştirir ve davranışa dönüştürür
10	Hemşirelik alanında edindiği ileri düzeydeki kuramsal ve uygulamalı bilgilerini ve temel eğitim becerilerini kullanarak sağlık eğitimi, meslektaş eğitimi ve meslek adayı eğitimi yapar
11	Hemşirelik alanına özgü bilimsel bilgi birikimine katkıda bulunma sorumluluğunu yerine getirir/tanımlayıcı düzeyde araştırma yapar.
12	Profesyonel kimliği ile meslektaşlarına rol model ve topluma örnek olur.
13	Sözlü ve yazılı olarak etkili iletişim kurar.
14	Alanının gerektirdiği düzeyde istatistik, bilgisayar, bilişim ve iletişim teknolojilerini kullanabilir
15	Bir yabancı dili en az Avrupa portföyü B1 genel düzeyinde kullanabilir

16 Diğer meslek grupları ile işbirliği içinde proje ve etkinlikler düzenler ve bunları uygular.

Program ve Öğrenme Çıktıları İlişkisi 1:Çok Düşük, 2:Düşük, 3:Orta, 4:Yüksek, 5:Çok Yüksek

	ÖÇ1	ÖÇ2	ÖÇ3	ÖÇ4	ÖÇ5
PÇ1	3	3	3	3	3
PÇ3	2	2	2	2	2
PÇ5	3	3	3	3	3
PÇ9	3	3	3	3	3
PÇ12	3	3	3	3	3
PÇ16	3	3	3	3	3

